

LBRIS

We know
books

MATTEO STRUKUL
PODUL
CRIMELOR
DIN
VENETIA

Traducere din italiană și note de
SIMONA TEODOROIU

Această carte a fost tradusă cu sprijinul
financiar al Centrului pentru Carte și Lectură
al Ministerului Culturii din Italia.

HUMANITAS
fiction

URBIS | We know
book

Cormac Cor, Laura Mura, Giovanni Cagnoni, Gilberto Moretti, Beatrice Biondi, Fabio Niciarelli, Jakub Walczak, Diana Severati, Marta Ricci, Anna Lorefice, Carla VMar, Davide Avanzo, Sachi Alexandra Osti, Emanuela Maria Quinto Ferro, Vèramones Cooper, Alberto Vedovato, Diana Albertin, Elisabetta Convento, Mauro Ratti, Mauro Biasi, Nicola Giraldi, Alessia Menin, Michele di Marco, Sara Tagliente, Vy Lydia Andersen, Elena Bigoni, Corrado Artale, Marco Guglielmi, Martina Mezzadri.

Uit întotdeauna pe cineva, așa se tot întâmplă, îmi cer scuze, dar promit că va fi menționat în următoarea carte.

Îmbrățișări și mii de mulțumiri tuturor cititoarelor și cititorilor, librarilor, promotorilor care vor să își pună toată încrederea în această nouă carte. Viitorul literaturii este în mâinile voastre.

Acest roman le este dedicat soției mele, Silvia, și lui Hugo Pratt.

Voi începe cu cel din urmă. Cred că puțini artiști din lume s-au dedicat trup și suflet literaturii de aventură cu pasiunea intensă și cu sensibilitatea sinceră a lui Hugo Pratt, care – născut la Rimini – a devenit venețian prin adopție. Lectura operei sale îmi este indispensabilă dintotdeauna și reprezintă un punct de referință absolut pentru proiectul dedicat lui Canaletto.

Ultima dedicație este pentru soția mea, Silvia: să-ți fiu alături și să am norocul de a învăța în fiecare zi de la tine sensul profund al integrității și al curajului e un privilegiu.

Cuprins

1. Fiicele	9
2. Cocoșatul	12
3. Fonteghetto della Farina	16
4. Podul crimelor	23
5. La palat	28
6. San Giobbe	33
7. Perla	37
8. Intransigență	42
9. Vorbind despre pictură	45
10. Portretul	50
11. Tipograful	56
12. Cina	60
13. Amintiri	67
14. <i>El babau</i>	72
15. Călătoria	75
16. Polesine	79
17. Baroneasa Orsolya Estherházy	85
18. <i>Farkaskoldoi</i>	90
19. Îndoieli îndreptățite	94
20. Incendiul	97
21. Să pierzi totul	101
22. Negocierea	105
23. Riva degli Schiavoni	111
24. Ambuscadă	120
25. Desen	123
26. Dalmați	127

27. Marco Michiel	131
28. Școala	135
29. Isaac	141
30. Palatul Soldaților	144
31. Înviații	148
32. Prizonieră	153
33. Peter Plogojowitz	156
34. Întrebări	162
35. Chin	165
36. Speranțe	169
37. Rezoluții	173
38. <i>Guardian Grande</i>	177
39. Investigații nocturne	181
40. Interogatoriul	189
41. Pas cu pas	199
42. O veche cunoștință	203
43. La Roko	210
44. Adusă înapoi	213
45. Se trag concluziile	216
46. Grajdul	221
47. Revelația	225
48. Frică	232
49. Insula Maltesi	236
50. Fără preget	241
51. Strângerea pieselor	245
52. Biciul	249
53. Înțelegeri	253
54. Adio	256
55. Morlacul	260
56. Plecarea	265
57. Cu mâinile goale	269
58. <i>Zum Teufel</i>	274
59. Împăcare	281
60. Ponte delle Guglie	285
<i>Nota autorului</i>	289
<i>Mulțumiri</i>	295

1

Fiicele

Părea că aerul e suflarea Iadului. Simți cum i se lipește cămașa de corp, ca o a doua piele. Țintui cu privirea discul soarelui: colora laguna într-un roșu aprins. Nemișcată, apa semăna cu o întindere unică, lichidă, de bronz incandescent.

Suspină. Apoi așteaptă.

Zăbovi până când lumina sângerie deveni mai întunecată, trecând spre un roșu mai închis, asemănător ruginii. Când ultimele raze ale soarelui străluciră la orizont, iar puzderia de ambarcațiuni mici și mari se pierdură în întunericul nopții, aprinse felinarul.

Lăsând laguna în urmă, se îndreptă spre vechea casăărăginită, care de o vreme încoace se transformase în refugiul lui.

Era o veche ruină, o casă țărăneascăărăginită pe care o cunoștea ca pe propriile buzunare și care se găsea nu departe de râu. Se retrăsese acolo demult, ca să i se piardă urma, alegând să-i fie un fel de adăpost, conștient că, într-un astfel de loc, nimeni n-ar fi venit să-l caute sau să-l deranjeze.

Lipsea din Veneția de o bucată de vreme. Fusese cel mai nimerit lucru să lase să se liniștească apele după ceea ce se întâmplase cu câțiva ani înainte. Își rarisese drumurile și, atunci când venea în oraș, avea grijă să se poarte cu circumspecție și prudență.

Dar acum avea de gând să se răzbune. Așteptase îndeajuns. Aerul fierbinte aduse până la el mirosul putred și greșos pe care-l avea apa moartă a lagunei. Părea că sute de corpuri erau în descompunere și că Veneția își avea temeliile pe cadavrele unor întregi generații de femei și bărbați.

Scuipă pe jos, dezgustat. Ura acel oraș. Și ura acea căldură nenorocită. Cu toate acestea, voia să-l conducă. Amintirea lucrurilor care i se întâmplaseră familiei sale nu-i lăsa nici o alternativă. Odată ajuns în fața porții de lemn, o împinse cu umărul și intră.

Puse felinarul pe o masă pe care o nimeri chiar și pe întuneric. O baie de lumină se răspândi în jur ca aura unei stele muribunde.

Mai făcu câțiva pași spre găleata de fier pe care o pregătise înainte de a pleca. O apucă și, cu ea în mâna dreaptă și cu felinarul în mâna stângă, trecu într-o a doua odaie, iar apoi într-o a treia. Luminându-și drumul, ajunse la o ușă. Din perete atârna un piron de fier. Puse felinarul pe jos și luă din cui o legătură de chei ruginite.

Apăsă pe clanță și, luând din nou felinarul, ieși în curte.

Aici, un miros dezgustător de bălegar și sânge îi înțepă nările. Merse înainte nepăsător în timp ce se auzea un zgomot ciudat. Părea că vine chiar din pământ, ca și cum sufletele defuncților ar fi urlat din pântecul lumii, în strădania disperată de a fi auzite. Pe măsură ce traversa curtea, apropiindu-se de un fel de staul care părea că stă să se prăbușească dintr-un moment în altul, acel vaier înfiorător crescuse în intensitate.

Odată ajuns în fața porților de fier ale staulului, alese o cheie din acea legătură și o vârî în broască. După ce-o răsuci de două ori, încuietoria cedă și deschise una din cele două porți.

În acel moment fu nevoit să ridice batista pe care și-o pusese la gât, acoperindu-și gura și nasul. Duhurile care veneau din acel loc semănau cu cele ale unei gropi comune sub cerul liber, ca și cum acel spațiu întunecos ar fi conținut un întreg univers în putrefacție.

Mergând, le auzi pe ficele sale chemându-l.

Răzbăteau o sumedenie de sunete înfricoșătoare. Creaturile care le scoteau păreau să nu aibă nimic omenesc: urlau, mormăiau, răgeau, într-un șuvoi de durere, furie și ranchiună.

— Iată-mă, spuse bărbatul, iată-mă, copilele mele.

Orice ar fi fost acele creaturi, tăcură la auzul vocii sale. O clipă mai târziu, doi, patru, șase, opt ochi roșii-galbeni scânteiară în întuneric, devenind incandescenți în lumina felinarului. În câteva clipe deveniră zeci.

Pesemne că mirosul pe care-l emana conținutul găleții zgândărea poftele lor de bestii, pentru că acea cacofonie înspăimântătoare de mârâieli și mormăieli răgușite reîncepu deodată.

Bărbatul nu mai pierdu vremea și, odată ajuns în fața unui soi de țarc, care, de fapt, din cauza gratiilor foarte strâmte, semăna mai mult cu o mare cușcă de lemn, deșertă înăuntru conținutul găleții.

Măruntaie, inimi, spinări, oase și mușchi dezarticulați fură vărsați într-un fluviu de sânge și carne în mijlocul cuștii.

Ficele, împreună, într-o singură masă de mușchi și de boturi pline de bale, se năpustiră asupra mâncării aduse de bărbat.

Cocoșatul

Marco Grisoni mergea grăbit. Era întuneric și abia aștepta să ajungă acasă. Se simțea nespus de obosit după acea zi inutilă, petrecută, încă o dată, primind jigniri și plângeri din partea dușmanilor familiei Mocenigo, și deci a dogelui. De parcă stătea în puterea lui să facă ceva în privința asta. Fără să mai pună la socoteală că nu avea nimic împotriva Serenității Sale. Din contră, îl respecta dintotdeauna, de când făcuse impresie bună în ce de-al doilea război din Moreea.

Oricât s-ar fi plâns Alvisè Pisani, șeful partidului advers, el nu șovăia să afirme că Alvisè Sebastiano Mocenigo este unul dintre cei mai buni dogi de când se știa.

Inspiră. Zăduful îl innăbuși. Un val de căldură sufocantă mușca orașul, tăind respirația. Soarele apusese deja de o bună bucată de vreme, și totuși noaptea nu părea să aducă nici o ușurare. Dinspre canale se ridicau duhori pătrunzătoare și înțepătoare: un amestec de alge, sare și pește stricat. I se păru că Veneția moare, puțin câte puțin, zi după zi. Apa stătută, departe de a aduce vreo înviore, făcea ca umiditatea să fie și mai mare, de-a dreptul insuportabilă.

Se apropia de Ponte delle Guglie, în cartierul Cannaregio. De acolo urma s-o ia la dreapta și să se apropie în sfârșit de casă. Voia un strop vin bun de Malvasia de la gheață și

poate niște *sarda in saor*¹. Nimic mai mult. Era un om care știa să se mulțumească cu puțin. În acea clipă, zări pe cineva.

Era învăluit într-o manta de culoare închisă și purta un tricorn. În apropierea turelor albe, cele patru torțe de la colțurile podului împrăștiau sclipiri, luminând scena în clar-obscur, însă nu putea să distingă nimic altceva.

Sau, și mai bine zis, poate că era și altceva.

O excrescență stranie, o cocoasă monstruoasă părea să crească pe spina a celui om. Grisoni nu era sigur. Era o vedenie cu adevărat înspăimântătoare. Dar poate că nu. Poate se înșela.

Exact din locul în care se afla omul acela veni un mârâit. Prelung. Neliniștitor. Înfiorător.

Grisoni nu-și dădu seama despre ce putea fi vorba. Dar dorința de a merge acasă era atât de mare, încât se gândi să nu-l ia în seamă. Își spuse că, dacă ar fi urcat treptele iute, iar apoi le-ar fi coborât cu o viteză la fel de mare, nu i-ar fi luat mai mult de o clipă.

Privi în jur. Nu văzu pe nimeni. Era târziu, iar podul era pustiu. La fel și străzile, și râul Cannaregio care curgea în fața lui. Nu avea timp să cheme un paznic de cartier, iar *Signore di Notte al Criminal*² cine știe pe unde umbla. Probabil își făcea de cap cu o prostituată prin vreo cârciumă.

Pierde-vară blestemați! Și când te gândești că Serenissima îi plătea regește ca să mențină ordinea pe timpul nopții. De-ar fi fost adevărat!

Și atunci, ce era de făcut?

1. *Sarda in saor* este un fel de mâncare tipic venețian, care se servește ca aperitiv și este alcătuit din sardine prăjite cu ceapă, în oțet, muguri de pin și stafide.

2. *Signor di Notte al Criminal* era un gardian însărcinat cu ordinea publică după apusul soarelui.

La asta se gândea Marco Grisoni, secretar al Cancelariei Serenissimei Republici Venețiene, în timp ce se apropia de pod. Și, cu cât își muncea mai mult mintea ca să rezolve acea dilemă, cu atât mai puțin găsea o soluție. De aceea, hotărî să facă cum își propusese de la bun început.

Speră să-l ia pe celălalt prin surprindere.

Ajuns la piciorul podului, se avântă și urcă treptele două câte două. O făcu prefăcându-se că se grăbește, de parcă ar fi trebuit să păstreze o purtare discretă, aproape ca și cum în fața pericolului ar fi fost nevoie să țină la demnitatea pe care o impunea funcția lui.

Încercă să nu-și încrucișeze privirea cu cea a bărbatului monstruos, dar, dintr-un motiv ciudat, pe care n-ar fi știut să-l explice, se simți atras în mod bizar tocmai de pericolul pe care voia să-l evite cu toată ființa lui; pentru că frica terorizează și totodată fascinează. Întotdeauna.

Dură doar o clipă, deja cobora treptele de cealaltă parte.

Văzu un bărbat cu umeri largi și cu părul lung, murdar. Îi cădea pe obraji, ieșind de sub marginile pălăriei.

Nu părea a fi venețian.

În acel moment, auzi un răget surd și profund care-i îngheță sângele în vine. Imediat după aceea, cocoașa se mișcă în fața ochilor săi.

Speră să nu leșine în acea clipă. Frica era atât de mare, încât picioarele aproape că-i cedară și se pomeni înțepețit, incapabil să-și continue drumul. Dintr-odată i se păru că pierde controlul propriilor mișcări.

Cu un efort suprem, își impuse să fie calm. Trebuia să ajungă la capătul treptelor. Era aproape în siguranță.

Și, în plus, persoana de pe pod nu se mișca. În afară de ceea ce avea pe spate.

Și dacă ar fi fost...

Marco Grisoni nu mai avu timp să-și continue gândul. Făcu un pas greșit. Căzu, rostogolindu-se pe treptele podului.

Întins pe spate, se trase înapoi, sprijinindu-se în coate. Nu știa nici el de ce. O făcu din instinct, ca și cum corpul lui ar fi înțeles deja ceea ce mintea refuza să accepte. Ceva venea spre el.

Avea ochii roșii.

Și fălci din care curgeau bale.

Și-i era foame.

O foame de nepotolit.

Simți o arsură la baza gâtului. Deschise gura ca să urle, dar nu ieși nimic. Ceva îi împlântase doi colți în jugulară. Simțea cum îi curge sângele din rana dublă.

Parcă i-ar fi fost înfipte în carne două cârlige.

Și ca și cum cineva i-ar fi supt viața din el.

Curând, simți că-l cuprinde un frig de nedescris. Îl dorise atât, în acea noapte fierbinte de vară!

Iar acum sosise.

Fonteghetto della Farina

Charlotte se ridică din pat. Antonio îi privea spinarea goală și perfectă. Pielea moale, albă precum chipul lunii, de un parfum suav, pe care o mângâiasse până la epuizare. Deja îi era dor de ea, pentru că știa că e pe punctul de a-și lua rămas-bun. Faptul că pleca înainte de răsărit era modul ei de a-i da înțeles că, deși îl iubea, nu-i aparținea. Iar pentru el era bine așa.

În acei ani, povestea lor de dragoste luase o întorsătură nu tocmai previzibilă și foarte îndepărtată de convenții. Și totuși era singura posibilă, dat fiind că nici unul din ei nu voia să se căsătorească; amândoi aveau nevoie de arta lor pentru a trăi. Iar Antonio știa că o familie, copii, rolurile clare impuse de către societate ar fi însemnat moartea, pentru fiecare în parte.

Poate că tocmai din acest motiv era încă îndrăgostit de Charlotte. Și era gata să pună rămășag că și ea era îndrăgostită de el. Sau, cel puțin, așa spera Antonio. Nu reușea încă să înțeleagă cum de o femeie atât de ieșită din comun putuse să-l aleagă pe unul ca el.

La lumina lămpii, o privea pregătindu-se în spatele paravanului și totodată visa încă o dată la curbele dulci și minunate ale corpului ei care, aproape ca și cum ar fi vrut să-l

ajute să îndeplinească acea sarcină, se desenau în umbre delicate și voluptoase pe imateriala hârtie de orez a panourilor verzi ca marea. Antonio alesese să comande acel minunat paravan – cu rame aurite ce se terminau cu frumoase steme în formă de lei – chiar din acel motiv, deoarece îi permitea să vadă, chiar dacă estompat, formele propriei iubiri.

Pesemne că Charlotte era conștientă de acest lucru, iar faptul că nu se opunea folosirii paravanului, dimpotrivă, zăbovea îndelung cu pregătirile din spatele acelor panouri de culoarea mării, îi sugera lui Antonio că și ei îi făcea plăcere să se îmbrace în acel fel, aproape de parcă ar fi vrut să găsească o modalitate senzuală de a-și lua la revedere, de a-i spune să n-o uite.

Dar, presupunând că acea fantezie era adevărată, lui cu siguranță nici nu-i trecea prin cap s-o uite. Astfel, când în sfârșit reapăru, îmbrăcată magnific, într-o rochie roșie ca focul care, fiind ușoară, îi punea în evidență decolteul irezistibil de provocator, el era deja pe punctul de a sări din pat ca să reînceapă de unde rămăseseră înainte de a adormi.

— Te rog, dragostea mea, spuse ea când Antonio îi mușcă buzele cu o pasiune pe care cu doar câțiva ani înainte nici nu credea că o poate simți. Lasă-mă, trebuie să plec!

— Te implor, spunea el, care ar fi făcut orice pentru a petrece încă puțin timp cu ea, te implor, nu pleca acum!

— Dar trebuie, Antonio, trebuie, repetă ea, cu acea voce răgușită și ațâțătoare.

Acel mod al ei de a fi, delicios de îndărătnic, îi reaprindea pasiunea. O mușcă ușor de gât, și apoi își afundă fața între sâni ei. Dar ea se trase înapoi.

— Te rog, iubire, lasă-mă să plec, sunt în întârziere!

— Știu, dar nu mă pot stăpâni, continuă el, neputând să se oprească.